

ul. Kazimierza Jagiellończyka 8b, 66-400 Gorzów Wlkp.
tel. (95) 722-60-57, fax (95) 722-46-52
www.wsse.gorzow.pl
e-mail: wsse.gorzow@sanepid.gov.pl
ePUAP: /80axryi586/SkrytkaESP
NIP: 599-10-23-564

LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY W GORZOWIE WLKP.

NZ.9022.577.2024.JZ
ePUAP

Gorzów Wlkp., 14 listopada 2024 r.

OPINIA SANITARNA

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. działając na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (j.t. Dz.U. z 2024 r., poz. 112), po rozpatrzeniu wniosku Burmistrza Świebodzina z dnia 31 października 2024 r., w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Świebodzińsko-Międzyrzeckiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

opiniuje pozytywnie

przedłożony projekt dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Świebodzińsko-Międzyrzeckiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, **w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.**

Uzasadnienie:

Dnia 31 października 2024 r. do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. wpłynął wniosek Burmistrza Świebodzina z dnia 31 października 2024 r., uzupełniony pismem z dnia 5 listopada 2024 r., w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Świebodzińsko-Międzyrzeckiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Do wniosku dołączono ww. dokument wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. pismem z dnia 16 sierpnia 2024 r., znak: NZ.0922.373.2024.JZ.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, przedmiotowy projekt dokumentu określa kierunki strategicznego rozwoju partnerstwa międzygminnego i obejmuje gminy: Międzyrzecz, Sulęcín, Świebodzin.

Strategia zawiera m. in. syntezę diagnozy gmin, cele strategiczne i operacyjne oraz odpowiadające im kierunki działań, model struktury funkcjonalno-przestrzennej, listę projektów wraz z informacją o źródłach finansowania i opisem systemu wdrażania.

W dokumencie wyznaczono następujące cele strategiczne i cele operacyjne:

- Cel strategiczny 1. Transformacja energetyczna i dostosowanie do zmian klimatu:
 - 1.1. Transformacja energetyczna,
 - 1.2. Dostosowanie do skutków zmian klimatu;
- Cel strategiczny 2. Wzrost atrakcyjności turystycznej i uczestnictwa w kulturze:
 - 2.1. Wzrost atrakcyjności turystycznej,
 - 2.2. Wzmocnienie uczestnictwa w kulturze;
- Cel strategiczny 3. Podniesienie poziomu edukacji:
 - 3.1 Poprawa warunków lokalowych edukacji,
 - 3.1. Wzrost kompetencji kluczowych i cyfrowych,
 - 3.2. Edukacja włączająca;
- Cel strategiczny 4. Wzmocnienie spójności społecznej i dostosowanie do zmian demograficznych:
 - 4.1. Wzmocnienie spójności społecznej,
 - 4.2. Dostosowanie do zmian demograficznych;
- Cel strategiczny 5. Poprawa ładu przestrzennego, w tym zrównoważona mobilność:
 - 5.1. Poprawa ładu przestrzennego,
 - 5.2. Wspieranie zrównoważonej mobilności;
- Cel strategiczny 6. Poprawa standardu usług publicznych, w tym cyfryzacja:
 - 6.1. Cyfryzacja usług publicznych, w tym rozwiązania Smart-City,
 - 6.2. Inne działania na rzecz podniesienia jakości usług publicznych;
- Cel strategiczny 7. Wspieranie rozwoju gospodarczego:
 - 7.1. Przedsięwzięcia na rzecz wsparcia przedsiębiorców,
 - 7.2. Przygotowanie i zbrojenie terenów inwestycyjnych.

Założenia dokumentu wskazują na możliwość realizacji następujących typów projektów, takich jak m.in.:

- Instalacje fotowoltaiczne i magazyny energii w powiązaniu z obiektami komunalnymi;
- Termomodernizacja obiektów komunalnych, w tym mieszkalnych;
- Likwidacja indywidualnych palenisk dzięki podłączeniu budynków do sieci ciepłowniczej;
- Pozostałe bezemisyjne źródła energii;
- Pozostałe projekty obniżające emisję CO₂,
- Tworzenie strategii i programów adaptacji do skutków zmian klimatu;
- Projekty budowy, rozbudowy i przebudowy kanalizacji deszczowej;
- Projekty gromadzenia i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych;
- Zagospodarowanie turystyczne zbiorników wodnych, w tym funkcje ochrony przyrody, retencyjne i rekreacyjne;
- Budowa i modernizacja obiektów sportowych wzbogacających atrakcyjność turystyczną;
- Rozbudowa i modernizacja obiektów instytucji kultury;
- Budowa/rozbudowa/modernizacja przedszkoli, szkół i zespołów szkolno-przedszkolnych;
- Tworzenie wielopokoleniowych przestrzeni publicznych uwzględniających aspekty bioklimatyczne;
- Budowa obiektów mostowych – poprawa skomunikowania przestrzennego;
- Budowa dróg rowerowych i pieszych oraz infrastruktury rowerowej i pieszej;
- Scalanie terenów inwestycyjnych;
- Zbrojenie terenów inwestycyjnych.

Ponadto w projekcie Strategii zawarto ustalenia i rekomendacje w zakresie polityki przestrzennej, zgodnie z którymi przewiduje się m.in.:

- Wykorzystanie potencjału istniejącej infrastruktury transportowej, w szczególności kolejowej do przewozów pasażerskich oraz postulowanej „zachodniej magistrali kolejowej” w relacji Zielona Góra – Gorzów Wlkp. przez Międzyrzecz i Świebodzin;
- Dalszy rozwój infrastruktury wodociągowej i w szczególności kanalizacyjnej, rozwój systemów centralnego ogrzewania w oparciu o skojarzoną produkcję energii elektrycznej i ciepła (kogenerację) lub z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii;
- Rozwój lokalnych instalacji OZE z wykorzystaniem energii geotermalnej lub hydrotermalnej, biomasy lub biogazu na terenie całego Partnerstwa – z wykluczeniem lokalizacji, które mogłyby negatywnie wpływać na otoczenie, w szczególności na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową;
- Rozwój energetyki wiatrowej ze względu występujące dobre warunki wiatrowe na obszarze Partnerstwa (II strefa energetyczna wiatru – warunki wiatrowe bardzo korzystne).

Dodatkowo zgodnie z założeniami projektu Strategii, na obszarze Partnerstwa wskazuje się obszary strategicznej interwencji, mające kluczowe znaczenie dla rozwoju gmin Partnerstwa oraz działania i rekomendacje zakładane na tych obszarach, z zachowaniem spójności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego oraz Strategią Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030, w tym:

- Przygotowanie projektów odbudowy, rozbudowy lub rewitalizacji, w tym ofert inwestycyjnych dla inwestorów zewnętrznych – mających na celu lepsze wykorzystanie zasobów terenów uzbrojonych oraz poprawę jakości życia mieszkańców;
- Zwiększenie dostępności kolejowej i drogowej obszaru Partnerstwa na poziomie krajowym oraz transgranicznym, w tym wykorzystanie potencjału intermodalności rozwiązań komunikacyjnych poprzez budowę i modernizację istniejącego układu transportowo-komunikacyjnego, tworzącego bariery dla rozwoju poszczególnych gmin i miejscowości Partnerstwa;
- Budowa wschodniej obwodnicy w Międzyrzeczu wraz z budową drugiego mostu na Obrze;
- Modernizacja postulowanej linii kolejowej „zachodnia magistrala kolejowa” w relacji Zielona Góra – Gorzów Wlkp. przez Międzyrzecz i Świebodzin;
- Rozproszony system gromadzenia wód opadowych w Międzyrzeczu;
- Budowa systemu gromadzenia wód opadowych w Świebodzinie;
- Budowa zbiorników retencyjnych przy ul. Żwirki i Wigury oraz przy ul. Podgórnej w Sulęcinie.

W załączonej prognozie oddziaływania na środowisko określono wpływ na środowisko założonych celów oraz zadań przyjętych do realizacji w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego. Z analizy przeprowadzonej w POŚ wynika m.in., że:

- W granicach Świebodzińsko-Międzyrzeckiego MOF znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska. Podatność zbiornika na antropopresję ocenia się jako bardzo mało podatny;
- Największymi ujęciami wody pitnej zlokalizowanymi na analizowanym terenie są ujęcia w Międzyrzeczu oraz w Świebodzinie. Istotnym elementem ochrony jakości wody pitnej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego jest konieczność zabezpieczenia istniejących zasobów wody m.in. poprzez stosowanie przepisów dotyczących zagospodarowania stref ochrony pośredniej ujęć wód;

- Świebodzińsko-Międzyrzecki Obszar Funkcjonalny znajduje się w granicach sześciu Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Największą część obszaru Partnerstwa zajmuje JCWPd nr 59, która charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód i nie jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego;
- Narażenie na hałas drogowy i kolejowy nie jest znaczące w skali całego Świebodzińsko-Międzyrzeckiego MOF i posiada przede wszystkim charakter lokalny. Najwięcej terenów zagrożonych hałasem oraz mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas odnotowano w powiecie międzyrzeckim i świebodzińskim. Kluczowe dla polepszenia klimatu akustycznego jest m.in., budowanie zabezpieczeń akustycznych, budowa nowych odcinków dróg (w tym obwodnic). Dla polepszenia klimatu akustycznego wokół linii kolejowych zaleca się modernizację taboru kolejowego, wykonywanie remontów, budowanie zabezpieczeń akustycznych;
- W ramach zadań z zakresu transformacji energetycznej, nie można całkowicie wykluczyć ewentualności kwalifikowania inwestycji jako przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W niektórych przypadkach planowane działania mogą wymagać uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie § 3 ust. 1 pkt 32 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.), tj. instalacje do przesyłu pary wodnej lub ciepłej wody, z wyłączeniem osiedlowych sieci ciepłowniczych i przyłączy do budynków.
- Realizacja planowanych działań z zakresu transformacji energetycznej prowadzi do obniżenia emisji CO₂ i należy je uznać za pożądane. We większości przypadków realizacja planowanych działań nie będzie oddziaływać w istotny sposób na elementy środowiska. W wyniku poprawy jakości powietrza, oddziaływanie na zdrowie ludzi i jakość ich życia przewiduje się jako pozytywne;
- Planowane projekty z grupy budowy, rozbudowy i przebudowy kanalizacji deszczowej, mogą być kwalifikowane jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i wymagać uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wśród potencjalnych oddziaływań negatywnych wskazano na możliwą zmianę stosunków gruntowo-wodnych, jednak nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na wody. Potencjalnie negatywne oddziaływanie mogą wystąpić na etapie budowy;
- W zakresie zagospodarowania turystycznego zbiorników wodnych, w projekcie Strategii nie sprecyzowano, na czym będzie polegać realizacja działań, niemniej działania mogą mieć charakter oddziaływań zarówno pozytywnych jak i negatywnych o różnym charakterze i długości trwania;
- Budowa obiektów mostowych może wiązać się z potencjalnie negatywnymi oddziaływaniami na etapie budowy i dotyczyć będzie m.in. wód, powietrza, powierzchni ziemi. Oddziaływania te będą miały charakter krótkoterminowy, ograniczony do czasu budowy i nie będą znacząco negatywne;
- Na obecnym etapie nie są znane rozwiązania techniczne planowane do zastosowania w ramach projektów inwestycyjno-budowlanych, a część z nich nie została zlokalizowana przestrzennie. Negatywny wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego związany z etapem realizacji tych przedsięwzięć, może zostać ograniczony lub wyeliminowany poprzez zastosowanie na etapie realizacji i użytkowania odpowiednich zabezpieczeń technicznych lub organizacyjnych;

- Z uwagi na cel, w jakim sporządzana jest Strategia, zakłada się, że długookresowym efektem ekologicznym realizacji założeń projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Świebodzińsko-Międzyrzeckiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego, będzie ochrona zasobów wodnych, rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury, zmniejszona emisja zanieczyszczeń do powietrza w tym emisji CO₂, niższa emisja hałasu i poprawa stanu środowiska przyrodniczego.
- Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko.

Ponadto autorzy prognozy sformułowali ogólne zasady zapobiegania i ograniczania oddziaływań powstających na etapie realizacji i eksploatacji ewentualnych działań posiadających charakter inwestycyjny, wynikających z ocenianego dokumentu, tj. w szczególności:

- na etapie realizacji prac i użytkowania należy stosować najlepsze dostępne technologie;
- należy stosować środki zapobiegające zwiększonej emisji hałasu, np. poprzez stosowanie rozwiązań funkcjonalnych i organizacyjnych;
- należy ograniczyć ilość emisji zanieczyszczeń do powietrza, środowiska gruntowo-wodnego w trakcie prowadzonych prac;
- zaleca się, aby stosować podczyszczanie wód deszczowych i roztopowych odprowadzanych z powierzchni utwardzonych w separatorach substancji ropopochodnych;
- należy minimalizować ilość wytwarzanych odpadów i ilości odpadów poddawanych unieszkodliwianiu poprzez składowanie.

Po przeanalizowaniu zapisów przedłożonej do zaopiniowania dokumentacji, tj. projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Świebodzińsko-Międzyrzeckiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, stwierdza się, iż realizacja zadań przewidzianych w przedmiotowym dokumencie, przy zachowaniu obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska, zastosowaniu rozwiązań zapobiegających i ograniczających oddziaływanie na środowisko, a także rzetelnym przeprowadzeniu ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi.

Mając na uwadze powyższe, Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. **opiniuje pozytywnie** przedłożony projekt ww. dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY
w Gorzowie Wlkp.
lek. med. Dorota Konaszczyk
specjalista epidemiolog

Otrzymuje:

1. Burmistrz Świebodzina, ul. Rynkowa 2, 66-200 Świebodzin (poprzez ePUAP),
2. NZ a/a.

